

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних наук

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Політологія. Національна безпека»
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні
кафедри політичних наук
Протокол № 02 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри Монолатій І. С.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Кваліфікаційна робота
Освітня програма	Політологія. Національна безпека
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	052 Політологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	4/8
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис освітнього компоненту

<p>Випускна кваліфікаційна робота є заключним етапом навчального процесу підготовки та є підсумком самостійного комплексного дослідження однієї з проблем знання у сфері політології.</p> <p>Випускна кваліфікаційна робота є важливою частиною навчального процесу, головне завдання якого – підготовка висококваліфікованих фахівців-політологів, які отримали спеціальні вміння та знання, достатні для виконання завдань та обов'язків певного рівня професійної компетенції.</p> <p>Написання випускної кваліфікаційної роботи передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none">
– уміння здійснювати аналіз сучасних тенденцій розвитку політичної науки;
– знання понятійно-термінологічного апарату та методології досліджень у фаховій сфері;
– оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення;
– набуття досвіду організації та опису досліджень, добору і вивчення наукових та емпіричних фактів, продукування науково змістових текстів.
<p style="text-align: center;">Компетентності</p>
<p>ІК-1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній та безпековій сферах, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-3. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК-5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК-8. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та інших проявів недобросовісності.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <p>СК-1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітико-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>СК-2. Здатність застосувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК-3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК-8. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні</p>

<p>дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p> <p>СК-9. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців і нефахівців.</p> <p>СК-10. Здатність аналізувати та розуміти сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин. їх вплив на національну безпеку держави, об'єктивний характер європейських та євроатлантичних інтеграційних процесів, шляхи досягнення сумісності із збройними силами країн Організації Північноатлантичного договору (НАТО).</p> <p>СК-11. Здатність аналізувати основні проблеми забезпечення сфер національної безпеки, зрозуміло надавати оцінку тенденціям розвитку державної політики у сферах національної безпеки, аналізувати доктрини та стратегії національної безпеки іноземних держав та визначати потенційний негативний вплив їх реалізації на національну безпеку України.</p> <p>СК-12. Здатність аналізувати основні проблеми забезпечення сфер національної безпеки, зрозуміло надавати оцінку тенденціям розвитку державної політики у сферах національної безпеки, аналізувати доктрини та стратегії національної безпеки іноземних держав та визначати потенційний негативний вплив їх реалізації на національну безпеку України.</p>
Програмні результати навчання

<p>РН-1. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>РН-2. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.</p> <p>РН-3. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН-4. Мати навички професійної комунікації.</p> <p>РН-5. Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>РН-6. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>РН-7. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.</p> <p>РН-8. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>РН-9. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>РН-10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>РН-11. Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.</p> <p>РН-12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p> <p>РН-13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.</p> <p>РН-14. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.</p> <p>РН-15. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.</p> <p>РН-16. Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.</p> <p>РН-17. Використовувати законодавство, вітчизняний та зарубіжний досвід у сферах забезпечення національної безпеки, здійснювати науковий аналіз її сучасного стану.</p> <p>РН-18. Виявляти загрози національній безпеці держави у відповідних сферах, тенденції розвитку подій та прогнозувати розвиток сценаріїв виникнення надзвичайних ситуацій (аварій, катастроф тощо), узагальнювати та аналізувати причини їх виникнення, розробляти та організовувати проведення заходів із протидії актуальним і потенційним загрозам.</p>
---

3. Структура освітнього компоненту

№	Етапи	Результати підготовки	Способи контролю
---	-------	-----------------------	------------------

1.	Формулювання та затвердження теми наукового дослідження з урахуванням його актуальності, новизни, теоретичної значущості та інтересів здобувача вищої освіти. Вибір та остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі.	Окреслення мети, завдань. Визначення мети й актуальності випускної роботи	Узгодження з науковим керівником Не пізніше 1 жовтня поточного року
2	Добір і вивчення літературних джерел, методичних матеріалів. Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з теми кваліфікаційної роботи, коригування її плану,	Формування робочого списку джерел для висвітлення теми з урахуванням актуальних вимог до оформлення бібліографії	Обговорення з науковим керівником. Згідно графіку, визначеного в Завданні на підготовку
	написання робочих варіантів текстів структурних підрозділів кваліфікаційної праці		кваліфікаційної роботи
3.	Розробка плану написання роботи	Написання орієнтовного плану дослідження із зазначенням підрозділів і підпунктів	Узгодження з науковим керівником
4.	Консультації з науковим керівником та іншими фахівцями з теми кваліфікаційної роботи	Уточнення та рецензування кваліфікаційної роботи	Впродовж навч. року
5.	Збір, обробка та аналіз матеріалу відповідно до теми дослідження	Зібраний для написання роботи матеріал, що відповідає темі, меті та завданням дослідження	Консультація з науковим керівником Жовтень-листопад поточного року
6.	Написання й оформлення випускної роботи	Робота над розділом 1. Робота над розділом 2. Робота над розділом 3.	Перевірка та коригування науковим керівником
7.	Редагування вступу	Редагування вступної частини відповідно до результатів здійсненої роботи та використаних у дослідженні методів	Перевірка науковим керівником
8.	Робота над висновками	Формулювання та редагування загальних висновків і висновків до структурних частин роботи	Узгодження з науковим керівником

			Лютий-березень поточного року
9.	Упорядкування бібліографії та уніфікація оформлення всіх складників випускної роботи	Складання списку використаної літератури відповідно до чинних стандартів. Оформлення бібліографічних посилань, перевірка дотримання всіх вимог, що висуваються до оформлення роботи	Перевірка науковим керівником Квітень поточного року
10.	Підготовка супровідної документації до захисту	Підготовка анотацій роботи заповнення бланку "Завдання на випускні кваліфікаційну роботу", подання роботи на рецензування (науковому керівнику).	Подання на перевірку науковому керівнику Квітень-травень поточного року
11.	Підготовка до захисту і захист кваліфікаційної роботи	Підготовка тексту виступу на захисті випускної роботи, а також комп'ютерної презентації для супроводу наукової промови	Узгодження складників промови та презентації з науковим керівником Травень поточного року
12.	Попередній захист кваліфікаційної праці на засіданні кафедри та перевірка на академічну доброчесність		Травень поточного року
13.	Захист кваліфікаційної роботи		Червень поточного року

4. Система оцінювання ОК

Оцінювання результатів захисту випускних кваліфікаційних робіт здійснюється в порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою оцінювання знань.

Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи:

На оцінку «**відмінно**» здобувач має продемонструвати у роботі глибокі і творчо засвоєні знання із проблематики; Правильно використовувати термінологію та наукову періодизацію; Використовувати сучасні інтерактивні методи; форми організації навчання; грамотно і логічно викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела в т.ч. й іноземною мовою; робота має демонструвати засвоєння випускником (ницею) змісту освітньо-професійної програми; продемонструвати здатність самостійно організувати дослідження із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей та дорослих, вибирати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби навчання, взаємодії; продемонструвати здатність використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності управлінця. Висновки мають бути самостійні, аргументовані, Здобувач має продемонструвати вміння здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі публічного управління; застосовувати міждисциплінарний підхід; здобувач має продемонструвати здатність застосувати професійний і творчий потенціал, бути креативною (ним); розуміти проблематику ролі й місця публічного управлінця в соціальному та професійному житті; вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції;

На оцінку «**добре**» здобувач має продемонструвати у роботі добре засвоєні знання із проблематики; правильно використовувати термінологію та наукову періодизацію; використовувати сучасні інтерактивні методи дослідження; грамотно і логічно викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела в т.ч. й іноземною мовою; робота має демонструвати засвоєння випускником (ницею) аналізом, синтезом і т. ін. здатність

самостійно організовувати дослідження, вибрати та застосовувати продуктивні технології, методи та засоби наукового дослідження; продемонструвати здатність використовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки для розв'язання конкретних задач у професійній діяльності публічного управлінця. Висновки мають бути самостійні, однак є недоліки в аргументації. Здобувач має продемонструвати вміння здійснювати наукові дослідження в галузі публічного управління; здобувач має продемонструвати здатність застосувати професійний і творчий потенціал; розуміти проблематику публічного управління; вдосконалювати з достатнім рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції, усвідомлювати призначення професійної діяльності публічного управлінця.

На оцінку «**задовільно**» здобувач має продемонструвати у роботі засвоєні знання із проблематики; використовувати термінологію; викладати матеріал, використовуючи різноманітні джерела, однак присутні суттєві змістові помилки і помилки в оформленні; у роботі є помилки щодо структурування тексту; може використовувати матеріал, однак не може вибрати та застосовувати продуктивні методи та засоби навчання, інтервенції; висновки поверхневі, є суттєві недоліки в аргументації, може вдосконалювати із задовільним рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.

На оцінку «**незадовільно**» здобувач не підготував кваліфікаційну роботу або робота не відповідає вимогам вищої школи.

Оцінки державного екзамену і захисту випускної кваліфікаційної роботи виставляє кожен член комісії. Рішення Екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзаменів, а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови Екзаменаційної комісії є вирішальним. Якщо захист випускної кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації, Екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент не пройшов атестацію і в протоколі засідання Екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно» (менше 50 балів). У випадку, якщо здобувач не з'явився на засідання Екзаменаційної комісії захисту випускної кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. У випадках, коли захист випускної кваліфікаційної роботи (проекту) визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу (проект) з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою, у наступному навчальному році.

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література:	
1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання [Текст]: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Введ. з 01.07.2016. – К. : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Інформація та документація).	

2. Наказ Міністерства освіти і науки України. 12.01.2017. №40. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>
3. Селігей, П. Світло і тіні наукового стилю [Текст]: монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні / П. О. Селігей. - К. : Вид. дім "КиєвоМогилянська академія", 2016. - 627 с.
4. Шкіцька, І. Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації [Текст]: навч.-метод. посібник / І. Ю. Шкіцька. – вид. 2-ге, доп. – Тернопіль : ТОВ "Новий колір", 2019. – 152 с.
5. Шкіцька, І. Ю. Основи академічної доброчесності: практикум [Текст]: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Шкіцька Ірина Юріївна. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 64 с. (3, 72 друк. арк.) <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>.
6. Bailey, S. Academic writing: a handbook for international students [Text] / S. Bailey. –3 rd ed. – London, New-York : Routledge, 2011. – 314 p.
7. Cite This for Me. - Назва з екрану. - Режим доступу : <https://www.citethisforme.com/>.
8. Committee on Publication Ethics : (COPE) : Promoting integrity in research publication. - Назва з екрану. - Режим доступу : publicationethics.org/.
9. Про державну службу [Електронний ресурс] : Закон України від 10.12.2015 р. 889VIII. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

6. Контактна інформація

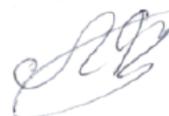
Кафедра	<p>Кафедра політичних наук</p> <p>м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 714 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p>тел. + 38(0342)59-61-46</p> <p>E-mail: kpn@pnu.edu.ua</p> <p>Сайт кафедри: kpn.pnu.edu.ua</p>
---------	---

7. Політика освітнього компоненту

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”. ➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач

Москалюк М. Ф.